

İşçi Sağlığı ve Güvenliği...

Elektrik Mühendisi-İş Güvenliği Uzmanı **Kemal YANARDAĞ**
www.riskdegerlendirmesi.com-info@riskdegerlendirmesi.com

İşçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili önceki yazılarımızda elektrik tesislerinde güvenlik ile ilgili alınması gereken önlemler ve genel anlamda yangın konusu üzerinde durmuştuk. Aradan geçen zaman diliminde görülüyor ki toplumumuzda konu ile ilgili hiçbir gelişme gözlenmiyor. İş kazaları ve yangın felaketleri hızlanarak devam ediyor. Bir gün fabrikada, sonra tersanede, akaryakıt istasyonunda, küçük bir atölyede, boya deposunda, apartmanlarda, otellerde, okulda hatta hastaneler gibi kamu kuruluşlarında büyük yangınlar kazalar meydana geliyor.

Sonra ne yapıyoruz? Tabii ki en kolay yol olan bir suçlu bulmaya çalışıyoruz ve bu günah keçisi ilan edilen kişiye veya çoğu zaman elektrik kontağına cezayı verip işin içinden çıkıyoruz. Sonra ne oluyor olaylar büyüyerek devam ediyor. Peki gerçek suçlu kim? Neyi yanlış yapıyoruz? Öncelikle cevap verilmesi gereken soru bu olmalıdır ki gerçek sebep ortaya çıksın doğru analiz yapılabilirsin.

Bizim yöneticilerimiz büyük bir yangın olayından sonra hep aynı serzenişte bulunur; Yangına müdahale edecek ekipmanımız yetersizdi çevre

itfaiyelerden yardım alarak yangın söndürülmeye çalışıldı. Bölgemizde daha geniş çaplı bir itfaiye birimi kurulmalıdır. Şimdi asıl sorun burada başlıyor yangın çıkmasını engellemek mi daha kolay yoksa yangın çıktıktan sonra müdahale etmek mi?

Bu sorunun cevabı şu olmalıdır tabii ki yangın çıkmasını engellemek ve yangın çıkarsa hazırlıklı olmak. O zaman ne yapmanız gerekiyor çalışanları

eğitmeniz, uyarı sistemleri kurmanız, tatbikatlar yapmanız, ikazlar asmanız, yetkilendirme yapmanız, kullanma talimatları hazırlanmanız vb gibi pek çok önlem almanız. Ama bunların yapılması bize zor geldiği için biz güçlü bir itfaiye teşkilatını nasıl kurarız diye düşünüyoruz. Yanlış anlaşılmasın tabii bizlerde isteriz itfaiyemizin güçlü ve büyük olmasını ama burada öncelik önlem almaktır bu yaklaşım biçimini benimsemektir.

Konuyu biraz daha açalım böylece yetkililer ve işverenler biraz daha aydınlanmış olsun;

Yangın tehlikesini önlemek için aşağıdaki tedbirlerin alınması ve söndürücü faaliyetleri önceden planlamak çok önemlidir. -Binada yeteri kadar yangın söndürme cihazı(yangın söndürme tüpü, kazma, kürek, kanca, su kovası)bulundurun ve yangın tüplerinin her 6 ayda bir kontrolü yaptırın.

-Yangın ihbar ve alarm tesisatı yaptırın ve sistemin çalışır olduğunu periyodik olarak kontrol edin. Periyodik bakımlarını zamanında yaptırın.

-Görevliler bu konuda eğitilmiş olsun (itfaiye teşkilatından veya İSG uzmanlarından yardım isteyiniz). Yangın ekiplerini oluşturun ve 6 ayda bir tatbikatlarını yaptırın.

-Bağlı olduğunuz itfaiye müdürlüğüne başvurarak binanızın hazırlıklarının bu konuda yeterli olup olmadığını araştırın.

-Acil kaçışlar için bina acil çıkış kapılarını önceden belirleyin. Kapılar dışa doğru açılmalı ve önünde engeller bulunmamalıdır. Çıkış

kapılarını göstermek için binanın her yerinden yönlendirme işaretleri koyun. Çıkış kapılarının üzerine bataryalı aydınlatma armatürü koyun.

-Yangın anında aranacak telefon numaralarını her yerden görünecek şekilde asın. Bu işlemi kimlerin yapacağını önceden belirleyin.

-Binanızda patlayıcı ve parlayıcı maddeler buldurmayınız. Böyle malzemeleri bina dışında ayrı bir bölümde depolayınız.

-Çatı araları ve sığınakta kullanılmayan eşyalar ve tüpler buldurmayınız.

-Elektrik, Mekanik ve Basıncılı Kapların periyodik bakımlarını yetkili mühendislere zamanında mutlaka yaptırınız.

-Yangın haberi alınır alınmaz, özel araçlar sahipleri tarafından uzak ve emin bir yere çekiniz. (İtfaiye araçlarının ve ambulansların çalışabilmesi için)

-Yangın yönergesini binada herkesin görebileceği uygun bir yere asınız.

-Bina topraklaması ve paratoner tesisatı yaptırılmalı, her yıl yetkili mühendisler kontrol ettirilmelidir. Gerekli panolara artık akım anahtarı takılmalıdır.

-Binanın elektrik ve mekanik tesisatı yetkili mühendisler tarafından projelendirilmeli ve gerekli standartlara uygun tesis edilmesi sağlanmalıdır.

Birde hiç istemese de yangın çıktıktan sonra ne yapmamız gerektiğine bakalım;

-Binada anormal bir durum ile karşılaşan bir kimsenin (duman, yanık kokusu, yangın vs.) dikkat edeceği hususlar.

a-Soğukkanlılığını muhafaza etmeli YANGIN diye bağırmalıdır.

b-Hemen yangın ihbar düğmesine basıp yangın sinyalini vermelidir.

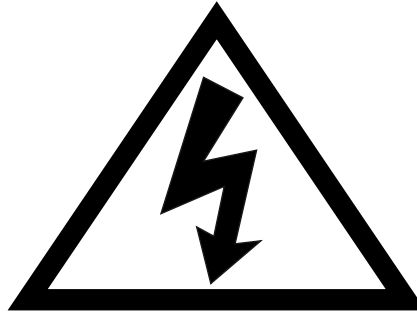
c-Yangın görülen yerin acele tahliyesi sağlanıp hava ceryanını azaltmak için kapılar kapalı tutulmalıdır böylece yangının oksijen bağlantısı azaltılmalıdır.

-Yangın ihbarı yapılmalıdır.

a-Acilen İtfaiye ve 112 Acil aranmalıdır. (Telefon numarası 110 ve 112)

b-Daha sonra binada doğalgaz varsa ilgili birim haberdar edilmeli

c-Binanın elektrik akımı kesilmesi için ilgili kuruma bilgi verilmelidir.

-Binada oturanların acilen tahliyesi sağlanmalıdır.

a-Bölümler tahliye edilirken kapıları kapatılmalıdır.

b-Tahliye sırasında mümkün olduğunca asansör yerine merdivenler kullanılmalı.

c-Çıkış yerlerinde sükunet korunarak aceleci davranılmalıdır.

-Binanın tahliyesinden sonra herkesin önceden belirlenmiş güvenli bir alanda(Acil Durum Toplanma Alanı) toplanması sağlanmalıdır. İçeride başka kurtarılacak kişi olup olmadığını anlamak için önemlidir.

-İtfaiye ulaşana kadar araçları uzaklaştırarak yolu açınız.

Yangın anında birinci öncelik insan güvenliğidir. Kesinlikle yangına kontrolsüz olarak müdahale etmeyiniz. Daha

önceden belirlenen ve eğitilen yangın ekiplerinin çalışmasına izin veriniz.

Yangın ekiplerinin kurulması, eğitimi ve tatbikatlar için yetkili iş güvenliği uzmanlarından yardım isteyiniz.

Genel anlamda iş sağlığı güvenliği sistemli ve bilimsel çalışmalar olarak tanımlanmıştır. Bir işletme eğer işyerinde iş güvenliği yönetim sistemini benimsemişse o işletmede ölüm, yaralanma, yangın, patlama, kanunen cezai durumlar vb. gibi. büyük ölçüde kontrol altına alınmış demektir. Bu kimin yararına; hem işverenin, hem işçinin hem de devlet teşkilatlarının. Durum böyle ise yapılması gereken kanuni zorlamalarla değil işletmelerin kendilerini korumak için gerekli önlemleri uzmanlar yardımı ile almasıyla olacaktır. Ama bizim işverenlerimiz iş sağlığı ve güvenliği konusunu gereksiz yapılan harcamalar olarak gördüğü sürece ve devletimiz ilgili kanunları çıkartıp uygulamadığı sürece bu olaylar devam edecektir. O zaman kendi düşen ağılamaz deyip sorumluları kendi vicdanları ile hesaplaşmaya davet edebiliriz.

Bundan sonraki yazımızda 4857 Sayılı İş Kanunu'nca zorunlu İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi hakkında işverenlerimizin ve görev yapan mühendislerimizin bilmesi gereken temel bilgilerden bahsedeceğiz.

Tüm meslektaşlarıma iyi çalışmalar ve kazasız günler dilerim.

